

ที่ สท ๐๕๔๘.๐๕/๓๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

อ.เมือง จ. ฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง การตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสารราชนครินทร์

เรียน นายกานต์ เสกขุนทด

ตามที่ท่านได้ส่งร่างบทความ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ” เพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารราชนครินทร์ และผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำให้ตอบรับการลงตีพิมพ์บทความดังกล่าวในวารสารราชนครินทร์ได้หลังจากที่ท่านแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งขณะนี้บทความได้รับรับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ในโอกาสนี้ ใคร่ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาให้ความสนใจส่งบทความร่วมเผยแพร่ในวารสารราชนครินทร์ ซึ่งบทความของท่านจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารราชนครินทร์ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี โรจนไพศาลกิจ)

รองอธิการบดีวิชาการและวิจัย

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทร/โทรสาร ๐ ๓๘๘๑ ๐๓๐๑

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย
การประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**
**FACTORS AFFECTING THE SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF EDUCATION
QUALITY ASSURANCE POLICY IN RAJABHAT UNIVERSITIES**

กานต์ เสกขุนทด
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรวงศ์ และ ดร.ปิยะกร หวังมหาพร

ABSTRACT

The research aimed at studying and comparing sample opinions regarding content policy, Supporting factors, the potentiality of working units and the successful implementation of education quality assurance policy factors. Using qualitative data, the study aimed at finding correlation and predicting a successful means of implementation for an education quality assurance policy in Rajabhat Universities. The instruments used in the study were questionnaires and interviews and the samples collected involved 689 personnel of 15 Rajabhat Universities in the central region. The data was analyzed by using means, standard deviation, variance analysis, Pearson correlation coefficient, and multiple regressions. The findings were concluded as follows:

1. Sample opinions on content policy factors, supporting factors, potentiality of working units and a successful implementation of education quality assurance policy factors were at the high level.
2. Each group's opinions on content policy factors, supporting factors, potentiality of working units and a successful implementation of education quality assurance policy factors differed on statistical significance at .05.
3. Content policy factors, supporting factors, potentiality of working units showed positive correlation at high to a successful implementation of education quality assurance policy at a statistic significance of .01.
4. The successful raw score prediction equation for an implementation of an education quality assurance policy was $\hat{y} = .803 + .800ORG + .192POL + .167SUP$ and $\hat{y} = 1.360 + .673X_{10} + .410X_7 + .217X_9 + .170X_2 + .117X_{12} + .098X_8 + .066X_3 + .055X_1$
5. According to in-depth interviews, the samples agreed that content policy factors, supporting factors, and the potentiality of working units factors have a positive correlation to a successful implementation of education quality assurance policy.

Keywords : Factors/Implementation on Policy/Rajabhat Universities

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุน การปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ เพื่อหาความสัมพันธ์และสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ และ เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลาง 15 แห่ง จำนวน 689

คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยด้านการสนับสนุนการปฏิบัติปัจจัยด้านศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2. บุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยด้านการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยด้านศักยภาพหน่วยปฏิบัติและความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน
3. ปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ และปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. สมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$y' = .803 + .800ORG + .192POL + .167SUP \text{ และ } y' = 1.360 + .673X_{10} + .410X_7 + .217X_9 + .170X_2 + .117X_{12} + .098X_8 + .066X_3 - .055X_1$$
5. การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยว่า ปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ และปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

คำสำคัญ: ปัจจัย, การนำนโยบายไปปฏิบัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน เพราะคนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ นโยบายด้านการศึกษาคือเป็นนโยบายระดับชาติที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ เพื่อให้การนำนโยบายทางการศึกษาไปปฏิบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หน่วยงานทางการศึกษาจึงมีหน้าที่บริหารและควบคุมดูแลจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ แต่จากสภาพการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันคุณภาพและมาตรฐานยังไม่เป็นที่พอใจของสังคม ดังที่วิทยา กร เวียงถูก (2544) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา พบว่า ประชาชนร้อยละ 60.56 ยังไม่พอใจต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยให้เหตุผลว่าระบบการศึกษายังไม่มีการควบคุมมาตรฐานการศึกษา การกระจายการศึกษาไม่ทั่วถึงและมาตรฐานของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันมาก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาโดยยึดหลักความเป็นธรรม

ความเสมอภาคให้ทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก มาตรา 48 ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารคุณภาพทางการศึกษาที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) ดังนั้นแนวนโยบายดังกล่าวจึงเป็นนโยบายสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติ แต่การที่จะทราบว่าสถานศึกษาจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนดหรือไม่ จะต้องมีการประเมินด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การประเมินคุณภาพเชิงสัมฤทธิ์ผล การรับรองวิทยฐานะสถานศึกษาและการรับรองโปรแกรมการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาจึงเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ (อมรรต ศิลลาอ่อน, 2545) แต่สิ่งสำคัญในการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การสร้างเอกภพทัศน์ของ

สถานศึกษานั้นๆ จุดเด่นหรือจุดเน้นหลักแต่ละแห่งย่อมแตกต่างกัน การที่มาตรฐานชาติจะสามารถวัดได้ทุกด้านทุกเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษานั้นเป็นไปได้ยาก สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องพัฒนาหรือปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาภายใต้การวิเคราะห์สถานการณ์และสิ่งเกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องอาศัยการวิเคราะห์เชิงระบบและพัฒนาเชิงนโยบาย(เกษม วัฒนชัย, 2545) มหาวิทยาลัยจึงต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพที่สอดคล้องกับเงื่อนไขของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักที่จะต้องปฏิบัติ 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาวประกอบกับมีปัจจัยภายนอกและภายในหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น

สิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ในกระบวนการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์และส่งผลต่อการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ โดยการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตั้งเคราะห์จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรูปแบบจำลอง การนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยดำเนินการศึกษาหาความสัมพันธ์และสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่สามารถช่วยให้นักวิจัยค้นสิ่งกีดขวางได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมีแนวทาง ในการส่งเสริมและสนับสนุนการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นและเป็นข้อเสนอแนะเชิงพัฒนานโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ และ ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติกับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
5. เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะขั้นตอนกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ(policy implementation process) ในประเด็นนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ประกอบด้วยปัจจัยด้านสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ
2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคกลาง 15 แห่ง เท่านั้น
3. ด้านการวัดหรือการศึกษาตัวแปร ในรูปแบบการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ เป็นการแสดงความเห็นต่อการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติผ่านตัวแปร 4 ชุด ได้แก่ ปัจจัยสาระนโยบาย (policy statement factors) ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติ (support factors) ปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ (organization competence factors) และความสำเร็ของ การนำนโยบายไปปฏิบัติ บริบทที่ใช้ในการศึกษา คือ การจัดการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ด้านนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการวิเคราะห์

ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลาง 15 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีบุคคลที่ให้ข้อมูลประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีทุกคณะ ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก/สถาบัน หัวหน้างานมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าสำนักงาน (ศูนย์/สำนัก/สถาบัน/คณะ) ประธานสาขาวิชา หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่งานมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสิ้น 689 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจัดทำประเด็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

ประชากร/กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลาง 15 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้จัดแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏออกเป็น 5 กลุ่มตามจำนวนบัณฑิต ปีการศึกษา 2551 ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กลุ่มที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ กลุ่มที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมกลุ่มที่ 5 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย อธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนหรือผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน คณบดีทุกคณะหรือรองคณบดีที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้อำนวยการสำนัก สถาบัน ศูนย์หรือรองผู้อำนวยการสำนัก สถาบัน ศูนย์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายข้อค้นพบของการวิจัย ดังนี้

1. นำแบบสอบถาม จัดหมวดหมู่ บันทึกข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายความถี่ ร้อยละ ซึ่งเป็นการยืนยันว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลมีการกระจายและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา
3. วิเคราะห์ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพและความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพ

การศึกษาไปปฏิบัติของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้สถิติ
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการ

สนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพ และความสำเร็จของ
การนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of
Variances: ANOVA) และทดสอบรายคู่ (post hoc) ด้วยวิธี
ของเชฟเฟ้ (Scheffe)

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสาระ
นโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติและปัจจัยศักยภาพ
หน่วยปฏิบัติกับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกัน
คุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน (Pearson's coefficient correlation)

6. สร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำ

นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (multiple
regression analysis) โดยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (stepwise
method) ซึ่งมีสมการดังนี้

$$y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + b_7X_7 + b_8X_8 + b_9X_9 + b_{10}X_{10} + b_{11}X_{11} + b_{12}X_{12} \text{ หรือ}$$

$$y' = a + b_1POL + b_2SUP + b_3ORG$$

7. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกต
เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นความเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพ
การศึกษาไปปฏิบัติ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการผล ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ
การนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติรูปแบบและ
อภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการ
สนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพ และความสำเร็จของการ
นำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไปปฏิบัติของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.1 ปัจจัยสาระนโยบาย กลุ่มตัวอย่างมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาระนโยบายอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็น
เพราะ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นนโยบายที่มี
แหล่งที่มาหรือผ่านกระบวนการกำหนดนโยบายจาก
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6
กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบ
ประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกัน
คุณภาพ โดยเริ่มจากพัฒนาคุณภาพของตนเองเป็นการประกัน
คุณภาพภายใน ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการ
จัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ดังนั้นหากต้องการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจะต้องกำหนดนโยบาย กำหนดปรัชญา
และวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ให้ชัดเจน ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความชัดเจน
จะส่งผลให้การปฏิบัติตามนโยบายนั้นสามารถดำเนินงาน
ได้อย่างมีทิศทาง หากนโยบายมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
จะส่งเสริมให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสอดคล้อง
ประสานกัน และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่พึง
ปรารถนาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้อง
หาวิธีที่จะทำให้บุคลากรทุกคนเห็นความจำเป็นของการ
ประกันคุณภาพการศึกษา ให้บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด
ปรัชญา จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานและแผนปฏิบัติ
การประจำปีร่วมกัน และจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง
ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของแวน มิเตอร์ และแวน
ฮอร์น (Van Meter & Van Horn, 1975) ที่พัฒนาตัวแบบ
การศึกษาระบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ (A Model of The
Policy Implementation Process) โดยให้ความสำคัญต่อ
มาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบายว่าเป็นตัวแปรภายนอก
ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัตินโยบาย ซึ่งเกี่ยวข้องต่อไป
ถึงการสื่อสารนโยบาย เพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติใน

สภาพแวดล้อม นอกจากนั้นยังสัมพันธ์กับแนวทางของ
 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผลที่วเรซ จันทร สร (2548) เสนอให้
 ศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติจากองค์การว่า
 สามารถนำไปปฏิบัติได้สำเร็จเมื่อมีความชัดเจนของการ
 กำหนดวัตถุประสงค์ ภารกิจ และการมอบหมายงาน รวมทั้ง
 กำหนดมาตรฐานการทำงานให้หน่วยย่อยต่างๆ เป็นสำคัญ
 และทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) เสนอว่า นโยบายสาธารณะที่ดี
 จะต้องมีชัดเจนในวัตถุประสงค์นโยบายว่าจะทำอะไร
 เมื่อไร และจะได้ผลทำอะไร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกริน
 เดิ้ล (Grindle, 1980) ได้เขียนหนังสือชื่อ *Politics and Policy
 Implementation in the Third World* กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อ
 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ เนื้อหาสาระ
 ของนโยบาย การมีเป้าหมายของนโยบายที่ชัดเจน และการ
 ได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนที่เพียงพอ
 สภาพแวดล้อมของนโยบาย สอดคล้องกับ ชีมา (G. Shabbir
 Cheema, 1983) และ รอนดีเนลลี (Dennis A. Rondinelli, 1983)
 ได้เขียนหนังสือชื่อ *Implementing Decentralization
 Programmes in Asia : Local capacity for Rural Development*
 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การจัดทำเป็น
 ปฏิบัติงานของประเทศต่างๆ ในเอเชีย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ
 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 ได้แก่ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และการออกแบ
 องค์การ สอดคล้องกับ กส้า ทองขาว (2534) ได้ทำการศึกษา
 ปัญหาของการนำนโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติไป
 ปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ
 นำนโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ คือ ความชัดเจนของ
 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กล่าวคือหากทุกฝ่ายมีความเข้าใจใน
 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างดี

1.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนการปฏิบัติ กลุ่ม
 ตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนการ
 ปฏิบัติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัย
 มีการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะเพื่อการดำเนินงานประกัน
 คุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก จัดทำคู่มือการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาแจกจ่ายอย่างทั่วถึงและมหาวิทยาลัย
 จัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานการประกัน
 คุณภาพการศึกษา จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นการ

ปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ
 มหาวิทยาลัยจะต้องตั้งคณะกรรมการเฉพาะเพื่อการ
 ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องมาจากงานประกัน
 คุณภาพการศึกษาเป็นงานที่อยู่นอกเหนือจากภารกิจหลักของ
 มหาวิทยาลัย คือ งานสอนและวิจัย ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพ
 ของการดำเนินงานมหาวิทยาลัยควรจะต้องมีคณะกรรมการ
 ที่ทำหน้าที่ดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินงานประกัน
 คุณภาพการศึกษา นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดทำคู่มือ
 การประกันคุณภาพการศึกษา เหตุผลที่งานประกันคุณภาพ
 การศึกษาจะต้องมีคู่มือเพราะงานประกันคุณภาพการศึกษา
 เป็นแนวความคิดใหม่ที่เพิ่งจะนำเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา
 ของไทย อีกทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
 ตัวบ่งชี้ต่างๆ ขั้นตอนวิธีการคำนวณค่าคะแนนค่อนข้างมาก
 ประกอบกับบุคลากรทางการศึกษายังคงติดยึดกับวัฒนธรรม
 การทำงานเดิมๆ ยังไม่ยอมปรับเปลี่ยนความคิด ดังนั้นหาก
 มหาวิทยาลัยมีคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาก็จะเป็น
 แหล่งอ้างอิงในกรณีที่บุคลากรดำเนินงานแล้วมีปัญหา
 ก็สามารถศึกษารายละเอียดการดำเนินงานจากคู่มือการ
 ประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้าง
 ประสิทธิภาพทางการประกันคุณภาพการศึกษาให้
 ดียิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยควรจัดให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้มี
 โอกาสไปศึกษาดูงานภายนอกสถานศึกษาที่ผลการดำเนินงาน
 ที่ดีเพื่อนำประสบการณ์ที่ได้มาพัฒนางานประกันคุณภาพ
 การศึกษาให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้
 สามารถปฏิบัติงานนโยบายเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานด้านการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัยถือว่าเป็นปัจจัยหลัก
 ของการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติได้สำเร็จ
 โดยสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติได้รับการพัฒนาด้วยการ
 อบรมทั้งในท้องถิ่นและองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้องจึงจะมั่นใจว่า
 สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จได้ตรงตาม
 วัตถุประสงค์นโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การจัดสรรทรัพยากร
 อย่างเพียงพอให้กับการดำเนินการด้านนี้ ส่งผลให้การ
 ดำเนินการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จ
 ด้วยเช่นกัน ซึ่งจากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับ
 ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของซาบาเตียร์
 และแมสมาเนียน ซึ่ง ซาบาเตียร์ (Sabatier, 1986) เสนอว่าการ

สนับสนุนการปฏิบัติ เป็นผลจากหน่วยงานร่วมกันดำเนินการ
 นำนโยบายไปปฏิบัติ และเป็นไปในแนวทางที่ กรีนวูด ไฮนิง
 และ แรนสัน (Greenwood, Hining & Ranson, 1975) ได้ศึกษา
 ว่าตัวแปรการสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง
 เกิดจากหน่วยงานภายนอก การสนับสนุนจากผู้บริหารทุก
 ระดับ สภาพทางเศรษฐกิจ และการช่วยเหลือทางเทคนิคให้
 ปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความเห็นของก๊าด
 ทองขาว (2544) ที่เสนอว่า การสนับสนุนมีความสำคัญต่อ
 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 1)
 การสนับสนุนสาธารณะหรือทางการเมือง 2) สนับสนุนด้าน
 การเงิน 3) การสนับสนุนของประชาชนในท้องถิ่น และ 4)
 ความผูกพัน และมุ่งมั่นตั้งใจ กระตือรือร้น ในการปฏิบัติ
 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบาย
 การขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติของโรงเรียน
 ประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ของสำโรง สามัคคี
 (2538) พบว่า ในปัจจัย 5 ด้านการสนับสนุนจากส่วนกลาง
 และท้องถิ่นเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด

1.3 ปัจจัยด้านศักยภาพหน่วยปฏิบัติ ผลการ
 ศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ด้านศักยภาพหน่วย
 ปฏิบัติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัย
 มีคำสั่งการมอบหมายงานประกันคุณภาพการศึกษา
 ให้นำผลการปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการมอบหมาย
 งานที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น เป็นส่วนสำคัญในการ
 ประสานงาน การมอบหมายงาน การติดตามและการให้
 อำนวยการนำที่อย่างเป็นทางการ ทำให้เกิดการปฏิบัติภายใต้การ
 บังคับบัญชาที่มีความคล่องตัว หรือการมีสายบังคับบัญชาที่เป็น
 ชั้นตอน เพื่อเพิ่มการตรวจสอบหรือร่วมรับผิดชอบ
 นอกจากนี้ยังเป็นการจัด โครงสร้างเฉพาะกิจอันส่งผลต่อ
 การยอมรับกันภายในเกี่ยวกับการมอบหมายอำนาจและหน้าที่
 ให้รับผิดชอบ ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้นักวิชาการทุกหน่วยงาน
 เข้ามีส่วนร่วมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา จากข้อ
 ค้นพบแสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 ซึ่งเป็นความสามารถหรือทักษะที่แตกต่างกันของผู้บริหาร
 สถานศึกษา ที่มีผลต่อการสร้างความไว้วางใจจากบุคลากร
 ในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
 ของบุคลากร ในสถานศึกษาให้ยอมรับนโยบายและร่วมมือ

ปฏิบัติ นอกจากนั้นยังสามารถจูงใจให้เกิดความกระตือรือร้น
 ในการปฏิบัติ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อผลการประเมินและ
 ผลการปฏิบัติในภาพรวมการสร้างความรู้ที่ผูกพันต่อผลงาน
 ของสถานศึกษาทั้งในการประกันคุณภาพภายในและการ
 พร้อมรับการประเมินภายนอก ซึ่งทัศนคติ ความเข้าใจของ
 ผู้บริหารก่อน นโยบายเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยแสดงความเป็น
 ผู้นำในการปฏิบัติทั้งหน่วยปฏิบัติได้ในขณะที่หลายหน่วย
 ปฏิบัติต้องการภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างการปฏิบัติ ก๊าดคิด
 ก๊าดทำตั้งใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ให้เกิดการพัฒนาในระดับหน่วย
 ปฏิบัติ รวมทั้งความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นตอน
 การนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับ
 ความสามารถของสถาบันการศึกษาในการนำนโยบายการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ แต่จากข้อค้นพบ
 มีประเด็นที่มหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจ คือ มหาวิทยาลัย
 มีระบบสวัสดิการเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
 ประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเด็นดังกล่าวมีระดับ
 ความเห็นอยู่ในระดับต่ำ แสดงว่ามหาวิทยาลัยยังไม่สามารถ
 จัดหาระบบการจูงใจให้คนเข้าร่วมทำระบบ การประกัน
 คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดระบบ
 สวัสดิการดังกล่าวอาจเป็นข้อจำกัดของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง
 ที่ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน นอกจากนี้เรื่องความ
 หึงพ้อใจของบุคลากรเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับระบบการจูงใจ
 เพราะบุคคลมีระดับความต้องการแตกต่างกัน จึงมีความ
 หึงพ้อใจในระดับแรงจูงใจ และสวัสดิการที่มหาวิทยาลัย
 จัดสรรให้ จากข้อค้นพบดังกล่าวเป็นไปในแนวทางการศึกษา
 ของ เจริญ และ พอร์เตอร์ (Hjem & Porter, 1981) ที่มองว่า
 ทุกส่วนของหน่วยปฏิบัติตั้งแต่ผู้นำ ผู้ปฏิบัติรวมถึง
 สภาพแวดล้อมการปฏิบัติของหน่วยงาน เป็นตัวกำหนดว่า
 หน่วยงานสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด
 จากตัวแบบของวิลดาฟสกี (Wildavsky, 1984) ที่ให้เห็น
 ความสำคัญของความรู้และทักษะปฏิบัติของบุคลากร
 ในหน่วยงานว่า มีการเรียนรู้หรือพัฒนาวิธีการเพื่อให้สามารถ
 นำนโยบาย ไปปฏิบัติให้สำเร็จ สอดคล้องกับการศึกษาถึงมิติ
 องค์การต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จของลิทวิน และเบอร์
 มิสเตอร์ (Litwin & Burmeister, 1992) ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องกับ
 มิติต่างๆ ภายในองค์กร ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การสร้าง

ความผูกพันต่อองค์กร ความจงรักภักดีในองค์กร ระบบการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ การกำหนดระเบียบปฏิบัติ การสนับสนุนการกระตุ้นเสริมแรงให้ปฏิบัติ การเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ หรือการสนับสนุนให้ทำงานเป็นทีมระดับปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การปฏิบัติตามนโยบาย (Bernan, McLaughlin, Ingram & Mann, 1978) และการศึกษาของ กรีนวูด ไฮนิง และแรนสัน (Greenwood, Hining & Ranson, 1975) ที่พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการปฏิบัติ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติ ผู้บริหารทุกระดับ และแนวทางบริหารในหน่วยปฏิบัติสอดคล้องกับตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของ แวน มีเตอร์ และแวน ฮอร์น ให้ความสนใจกับลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรม รวมทั้งความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้รวม 3 ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรสังเกตได้ส่วนโครงสร้างองค์กร ระบบการทำงาน การบริหารจัดการในหน่วยปฏิบัติ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และบุคลากรปฏิบัติ เป็นตัวแปรวัดของตัวแปรแฝงศักยภาพหน่วยปฏิบัติ และสอดคล้องกับตัวแบบทางด้านการจัดการของ วรเดช จันทรร (2548) ที่ให้ความสำคัญว่าสมรรถนะขององค์กรมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วย โครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้ในตัวแบบด้านการพัฒนาองค์กร ที่เสนอว่าผลสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำ การจูงใจ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม ความผูกพันและการยอมรับในตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการที่เชื่อว่าจะมีความเข้าใจสภาพความเป็นจริง และระดับของการยอมรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติ มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และตัวแบบเชิงบูรณาการที่เสนอว่ากระบวนการติดต่อสื่อสาร กิจกรรมเพื่อการบังคับใช้ นโยบายลักษณะของหน่วยปฏิบัติ การสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยด้านตัวแปรศักยภาพหน่วยปฏิบัติยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กล้า ทองขาว (2534) ที่เสนอว่าปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กรมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำนโยบาย

ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) องค์กรเป็นกลไกการปฏิบัติโดยตรง 2) บุคลากรปฏิบัติมีปริมาณเพียงพอ เต็มใจปฏิบัติ มีความรู้ความสามารถและใช้อุปกรณ์ได้ดีทุกขั้นตอน 3) การสื่อสารและประสานงานทั้งภายในและระหว่างองค์กร 4) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการปฏิบัติ 5) ความสามารถของผู้บริหารและมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนการปฏิบัติและ 6) ความร่วมมือปฏิบัติในองค์กร โดยเกิดจากความสัมพันธ์ของคนในองค์กร กระบวนการตัดสินใจวางแผนปฏิบัติ และการประสานความร่วมมือชอบ นอกจากนั้น ศักยภาพและความพร้อมขององค์กร ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการมีปัจจัยอื่น ๆ สนับสนุน จะช่วยให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จและผลการศึกษายังสัมพันธ์กับข้อเสนอของวรเดช จันทรร(254 8) ที่ให้ความสำคัญกับสภาพจริงในการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติทางระบบราชการ ซึ่งอำนาจที่มีผลต่อการปฏิบัติไม่ได้มีเพียงตาม โครงสร้าง หรือสายบังคับบัญชาเท่านั้น นอกจากนั้นสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกว่า การปรับโครงสร้างให้เอื้อต่อการปฏิบัติ การมีผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารและภาวะผู้นำสูง การมีทรัพยากรเพียงพอ ไม่ใช่เป็นสูตรสำเร็จของการปฏิบัติ แต่ความเต็มใจร่วมมือปฏิบัติกับระบบการทำงานเป็นกลไกสำคัญที่การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การสร้างความตระหนักและสำนึกความผูกพันขององค์กร รู้สึกเป็นเจ้าของผลงานเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจากคนและระบบมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ดังตัวแบบที่วรเดช จันทรร (2548) เสนอว่าการมีส่วนร่วมขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จน่าจะเป็นเรื่องของการจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันโดยการให้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับตลอดจนสร้างทีมงานมากกว่ามุ่งใช้การควบคุมหรืออำนาจของผู้บังคับบัญชา

1.4 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้จากกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร คือ ด้านผู้เรียน มาตรฐานทางวิชาการ คุณลักษณะทางวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอน ระบบบริหารคุณภาพ และผลงานทางวิชาการ ผลการศึกษารั้งนี้

พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัยกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายใต้การมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นดัชนีได้คือ การจัดให้มีหลากหลายรูปแบบของการจัดการสอน การใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย การค้นคว้าและการใช้แหล่ง ค้นคว้าความรู้ ทั้งในท้องถิ่นและสังคมภายนอก เพราะการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและนอกสถาบันการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มหาวิทยาลัยให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นอกจากนี้ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติประเมินได้จากผลงานทางวิชาการผู้สอน โดยผู้สอนได้คือ การสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรือการบริการวิชาการแก่สังคม ไม่ว่าจะเป็นของเอกสารวิชาการ การวิจัย การเขียนตำราหรือการเผยแพร่ความรู้ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นผลการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ซึ่งการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทย ใช้ความรู้ในการเพิ่มศักยภาพ อีกสิ่งหนึ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏประสบผลสำเร็จมาก ได้แก่ มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตเป็นออกไปรับใช้ท้องถิ่น เน้นการเป็นคนดีมีคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เน้นการปลูกฝังความรักในอาชีพ ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานบริการสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้บัณฑิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ประเพณีท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ และมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชา มาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งส่งผลให้นายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับสูง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ

ตามผลการศึกษาของ โรเจอร์ (Roger, 1985) ที่มองคุณภาพ การศึกษาจากสถาบันการศึกษา อาจารย์ การเรียนการสอน หลักสูตร แหล่งฝึก และการเรียนรู้ของนักศึกษาและ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของแมคเกอร์และดีวอร์ (McGregor & Dewar, 1996) ที่เสนอแนวคิดต่อองค์ประกอบคุณภาพของระบบการศึกษา ได้แก่ 1) บริบท ที่มองความต้องการ คุณสมบัติ ของผู้เรียน 2) กระบวนการ ที่มองวิธีการถ่ายทอดความรู้และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ผลผลิตที่มองคุณภาพด้านผู้เรียน และต้นทุนการผลิต จากการศึกษาของ กล้า ทองขาว (2534) ที่เสนอว่าการวัดผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (policy performance) มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ระดับของผลิตผล 2) การได้รับประโยชน์ของผลลัพธ์ 3) ความต่อเนื่องของการปฏิบัติ 4) การประยุกต์วิธีการปฏิบัติ สอดคล้องกับ เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2536) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างประสิทธิผลในการนำนโยบายการ ให้บริการประชาชนไปปฏิบัติ พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการ ให้บริการประชาชนไปปฏิบัติ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ ความเสมอภาคในการ ให้บริการ และความเป็นธรรมในการ ให้บริการ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพ และความสำเร็จของการ นำนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษาไปปฏิบัติของ มหาวิทยาลัยราชภัฏอำเภอตามกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรสังกัด กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละกลุ่ม ในด้านปัจจัยสาระ นโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพ หน่วยปฏิบัติ และความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความ สอดคล้องของแนวปฏิบัติ และมาตรฐานนโยบาย ด้านการ ส่งเสริมเทคนิคทางวิชาการ ด้านความเพียงพอของทรัพยากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการในหน่วยปฏิบัติ ด้าน บุคลากรปฏิบัติ ด้านระบบการทำงาน ด้านผลการเรียน ด้าน มาตรฐานทางวิชาการ ด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้าน

กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านระบบบริหารคุณภาพ ด้านผลงานวิชาการผู้สอน ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 5 กลุ่มถูกแบ่งตามจำนวนของนักศึกษาซึ่งพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีจำนวนนักศึกษามากน้อยไม่เท่ากัน เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การดำเนินการด้านประกันคุณภาพ การศึกษาแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งซาบาเตียร์และแมซมานเนียน (Sabatier & Mazmanian, 1986) กล่าวว่า อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจากจำนวนประชากร (percentage target group) หากร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมยังมีน้อย ก็จะเป็นผลดีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และทำให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น และจำนวนของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย และจำนวนการเปลี่ยนแปลงที่กลุ่มเป้าหมายนั้นต้องการ ซึ่งถ้ามีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากเท่าไร ก็จะทำให้การปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาสำเร็จจากขั้นเท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีจำนวนนักศึกษา

แตกต่างกันย่อมมีบุคลากรภายในองค์กรที่มีจำนวนแตกต่างกันซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการการนำนโยบายไปปฏิบัติ กรีนวูด (Greenwood, 1975) กล่าวว่าความซับซ้อนในการบริหารงาน (complexity of administration) การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารควรพิจารณาการบริหารนโยบายทั้งในมิติของแนวราบ (horizontally) และแนวตั้ง (vertically) ควบคู่กันไปและจะเห็นได้ชัดเจนว่า ยังมีจำนวนหน่วยงานหรือองค์กรเข้ามาเกี่ยวข้องการนำนโยบายไปปฏิบัติมากเพียงใด ก็จะทำให้กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย ตลอดจนกับโรเบิร์ต (Robert, 1977) กล่าวว่า การนำนโยบาย ไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ผู้กำหนดนโยบายและผู้มีอำนาจตัดสินใจ นโยบายจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงการใช้องค์การที่มีความซับซ้อนสูง หรือ มีสายการบังคับบัญชายาวเกินไป และมีจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากเกินไปเพราะลักษณะต่างๆ ดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการบิดเบือนวัตถุประสงค์ของนโยบาย และการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อ

ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ การมอบหมายให้หน่วยงานที่เป็นเอกภาพและไม่มีความซับซ้อนในการบริหารงานมาก จะเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ อาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยการสร้างตั้งสูงใจของฝ่ายบริหารต่อผู้ปฏิบัติอีกด้วย ประเด็นนี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องการทำงานและปัจจัยกระตุ้นที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ (Schultze, 1970 ; Halperin, and Kanter, 1973) ลักษณะของสิ่งจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติ อาจกระทำได้หลายกรณี อาทิเช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ การเลื่อนตำแหน่ง ส่วนการลงโทษในกรณีที่ทำให้งานล้มเหลว อาจกระทำได้หลายกรณีเช่นกัน เช่น การระงับการขึ้นเงินเดือน การงดเงินรางวัลประจำปี การโยกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งที่มีความสำคัญ น้อยกว่า เป็นต้น มาตรการเหล่านี้ควรจะประกาศให้ผู้ปฏิบัติทราบชัดเจนล่วงหน้า พร้อมทั้งการจัดระบบการประเมินผลงานที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติอย่างเสมอภาค อย่างไรก็ตาม การจัดสรรสิ่งจูงใจดังกล่าวจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดสรรงบประมาณ (budget allocation) เพื่อการสนับสนุนแผนงานหรือ โครงการเป็นสำคัญ โดยองค์ประกอบของต้นทุนได้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไว้ด้วยแล้ว การจัดสรรสิ่งจูงใจดังกล่าวจึงสามารถกระทำได้

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุน การปฏิบัติและปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ กับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ และปัจจัยศักยภาพหน่วยปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อกันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะตัวแปรแฝงทั้งหมดที่ผู้วิจัยนำมาศึกษานั้นล้วนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทิศทางบวกหรือ

แปรผันตามกัน โดยเริ่มตั้งแต่วัตถุประสงค์ของนโยบาย เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องของแนวปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยปฏิบัติเป็นหน่วยรับนโยบายที่ หลากหลาย หากแนวปฏิบัติ นโยบายระดับขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อน หรือแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับภารกิจที่หน่วยปฏิบัติดำเนินกิจกรรมอยู่จะช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพดี และมีกลไกของความต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติให้สำเร็จได้ ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติอาจไม่จำเป็นต้องละเอียดเป็นขั้นตอน แต่ช่วยให้ผู้นำ นโยบายไปสู่การปฏิบัติมองเห็นแนวทางปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกับการปฏิบัติงาน ปรัชญาขององค์การมาตรฐานนโยบาย เป็นสาระจำเป็นของนโยบายเพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้จริง นอกจากสร้างความมั่นใจให้ผู้ปฏิบัติแล้ว ยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องต่อการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ นโยบาย เกิดผลสำเร็จ ความชัดเจนของมาตรฐานนโยบายที่เข้าใจง่าย ช่วยให้เกิดการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดี สรุปความชัดเจนของสาระนโยบาย มีความสัมพันธ์และสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำให้บรรลุผล ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ทำให้ฝ่ายที่นำนโยบายไปปฏิบัติหรือฝ่ายบริหารบิดเบือนเป้าหมายได้ยาก

นอกจากนี้ การสนับสนุนการปฏิบัติในระดับสถาบันการศึกษา ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมทางเทคนิควิชาการความร่วมมือจากภายนอก การสนับสนุนให้มีความเพียงพอของทรัพยากร การพัฒนาบุคลากรความสามารถหรือศักยภาพของหน่วยปฏิบัติ ได้แก่ โครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการในหน่วยปฏิบัติ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นความสามารถหรือทักษะที่แตกต่างกันของผู้บริหารสถาบันการศึกษา รวมทั้งความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ล้วนเกี่ยวข้องกับความสามารถของสถาบันการศึกษาในการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ทั้งนี้บุคลากรปฏิบัติที่หมายถึงบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งบุคลากรบริหาร บุคลากรสายการสอน บุคลากรสนับสนุน ที่สามารถใช้ความรู้ ทักษะของตนเองอย่างเต็มศักยภาพในการปฏิบัติ การพัฒนาตนเอง

และกระตือรือร้นต่อการพัฒนาเพื่อการปฏิบัติ ที่มีประสิทธิภาพตลอดจนการยอมรับในสถาบันการศึกษาว่ามีบทบาทต่อการประกันคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด รวมทั้งระบบการทำงานที่เป็นรูปแบบของสถาบันการศึกษาเอง ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่แสดงถึงวัฒนธรรมการทำงาน ความตั้งใจหรือความพอใจในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติของสถาบันการศึกษาทั้งสิ้นสอดคล้องกับแวน มีเตอร์ และแวน ฮอร์น (Van Meter & Van Horn, 1976) กล่าวว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ 1) การสื่อสารได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย กิจกรรมต่างๆ มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ คิขึ้น ตลอดจนความพร้อมของผู้ปฏิบัติ 2) สมรรถนะขององค์กร ได้แก่ การมีทรัพยากรเพียงพอ คุณภาพของบุคลากร ภาวะผู้นำ ความสำคัญของหน่วยงานและสภาวะทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองทั่วไป 3) ด้านตัวปฏิบัติ ได้แก่ ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติ ความภักดีของบุคคลที่มีต่อองค์กร ความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติที่มีมาแต่เดิม เลวิน (Lewin, 1981) กล่าวถึงเงื่อนไขและปัจจัยที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ได้แก่ การมีภาวะผู้นำ ที่เข้มแข็ง สามารถตั้งทรัพยากรทางการเมืองมาสนับสนุนนโยบายได้ ทำให้โครงการมีความโดดเด่นและสามารถสร้างกลุ่มที่จะสนับสนุนนโยบายได้ และมีกลุ่มผลประโยชน์เอกชนที่คอยช่วยเหลือในการนำนโยบายไปปฏิบัติกัน (Gunn, 1978) กล่าวว่าเงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ มีเวลาและทรัพยากรเพียงพอ ในแต่ละขั้นตอนของการนำนโยบาย ไปปฏิบัติจะต้องสามารถจัดสรรทรัพยากรที่ต้องการใช้ในเวลาอันได้ และมีความเข้าใจและยอมรับวัตถุประสงค์ ที่ต้องการบรรลุผลการศึกษาของเอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards, 1983) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ คือ ทรัพยากรที่เพียงพอ และมีระดับของการสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ จำนวนมาก

4. การสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การวิเคราะห์การถดถอยด้วยการวิเคราะห์แบบขั้นตอนโดยใช้ความสำเร็จของการนำนโยบาย

การประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติเป็นเกณฑ์ ส่วนปัจจัย
 สารนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติ และปัจจัย
 สักยภาพหน่วยปฏิบัติ เป็นตัวพยากรณ์ ผลปรากฏว่า
 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับ ปัจจัย
 สักยภาพหน่วยปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยสาระ
 นโยบาย ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติในงาน ในขณะที่พิจารณา
 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติตามตัวแปรแฝง
 พบว่า การเพิ่มหรือลด การบริหารจัดการในหน่วย ปฏิบัติ
 การพัฒนาบุคลากร ภาวะผู้นำของผู้บริหารความสอดคล้องของ
 แนวปฏิบัติ ระบบการทำงาน โครงสร้างองค์การ มาตรฐาน
 นโยบาย จะมีผลทำให้ความสำเร็จของการนำ นโยบายการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทาง
 เดียวกัน เช่น ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกัน
 การศึกษาไปปฏิบัติจะเพิ่มขึ้น ถ้า การบริหารจัดการในหน่วย
 ปฏิบัติ การพัฒนาบุคลากร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความ
 สอดคล้องของแนวปฏิบัติระบบการทำงาน โครงสร้างองค์การ
 และมาตรฐานนโยบายเพิ่มขึ้นและเมื่อเพิ่มหรือลดองค์ประกอบ
 นโยบาย จะมีผลทำให้ความสำเร็จของการนำ นโยบายการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทาง
 ตรงกันข้าม เช่น ความสำเร็จของการนำนโยบายการประกัน
 คุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติจะเพิ่มขึ้น ถ้าวัตถุประสงค์นโยบาย
 น้อยลง ทั้งนี้อธิบายได้ว่าศักยภาพหน่วยปฏิบัติ ไม่ว่าจะการ
 บริหารจัดการในหน่วยปฏิบัติ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 โครงสร้างองค์การ ระบบการทำงาน ล้วนส่งผลอย่างมี
 ต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ
 แอชเวิร์ท และ ฮาวี (Ashworth & Harvey, 1994) ที่กล่าวว่า
 บริหารงานเพื่อการควบคุมคุณภาพผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษา
 ที่มีคุณภาพดีต้องมีการจัดระบบงาน โดยโครงสร้าง
 สถานศึกษาสามารถเอื้อต่อการปฏิบัติงานหรือสนองการ
 ตรวจสอบทุกระดับชัดเจน มีการวางแผนในระดับหน่วย
 ปฏิบัติภาพรวมและระดับภาควิชาโดยบุคลากรทุกคนทราบ
 และมีการกระจายงานเหมาะสม มีผู้นำที่เข้มแข็ง มีทักษะ
 ในการจูงใจ และเสริมขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติ
 บุคลากรสื่อสารและประสานงานกัน ทำงานเป็นทีมและ
 มีสัมพันธภาพที่ดี และแนวความคิดข้างต้นสัมพันธ์กับ
 ผลการศึกษาของสุพิศ ประสพ พิศัย (2540) ที่ศึกษาปัจจัย

ที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การ ของสถาบันการศึกษาพยาบาล
 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านระบบสังคม ด้านภาวะ
 ผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการดำเนินงานขององค์การ
 ด้านทรัพยากรองค์การ และด้านแรงจูงใจ มีผลต่อการทำงาน
 และบรรยากาศการทำงาน ที่มีโอกาสสร้างมากที่สุดคือ
 บรรยากาศการทำงานแบบเน้นทีม สอดคล้องกับ วรเวช
 จันทร์สร (2548) กล่าวว่า ตัวแปรด้านสมรรถนะขององค์การ
 หรือหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วย
 ปัจจัยย่อยๆ อีก 5 ปัจจัย คือ โครงสร้างองค์การ งบประมาณ
 บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ นโยบายจะสำเร็จได้นั้น
 ส่วนหนึ่งมาจากความแข็งแกร่งของสมรรถนะที่องค์การมี
 กล่าวคือองค์การจะต้องมีโครงสร้างภายในและภายนอก
 ที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ยังกล่าวว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 จะประสบความสำเร็จได้ผู้บริหารในหน่วยงานจะต้องใช้
 ภาวะผู้นำที่เหมาะสม รู้จักใช้วิธีจูงใจในเชิงบวก
 แก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น มีการให้รางวัล ชมเชย หรือยกย่อง
 สามารถสร้างให้สมาชิกในองค์การมีส่วนร่วมในการ
 ปฏิบัติงาน เพื่อสร้างให้เกิดความผูกพัน และการยอมรับจาก
 สมาชิกคนอื่น และรู้จักการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
 ของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ
 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยขอเสนอความคิดเห็นและ
 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ โดยมีข้อเสนอแนะ
 ดังต่อไปนี้

1.1 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยสารนโยบายอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
 แต่มีประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ คือ
 มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึงจากประเด็นดังกล่าวเพื่อ
 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
 มหาวิทยาลัยควรจะต้องมีหน้าที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาให้ทั่วถึง เช่น การจัดอบรม สัมมนา
 การแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคลากรทั้งสายสอนและสาย
 สนับสนุน นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้

บุคลากรทุกคนได้เข้าร่วมประชุม อบรมหรือเข้าร่วมฟัง
แนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิด
ความตระหนักถึงประโยชน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา
ทราบถึงนโยบาย มองเห็นแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนให้
บุคลากรได้มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และ
มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายประกันคุณภาพ
การศึกษา ควรมีการสื่อสารและประชุมชี้แจงภายใน
มหาวิทยาลัยหรือภายในหน่วยงาน อย่างน้อยเดือนละ 1-2
ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เต็มใจและก่อให้เกิดการมีส่วน
ร่วมในการตัดสินใจที่จะร่วมมือทำการประกันคุณภาพ
การศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ นอกจากนี้มหาวิทยาลัย
ควรมีมาตรฐานการศึกษาที่เป็นรูปธรรมนำไปปฏิบัติได้ และ
มหาวิทยาลัยควรดำเนินการวิเคราะห์และปรับปรุงกลยุทธ์
ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและ
แนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

1.2 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับเห็นด้วยมาก แต่มีบางประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ คือ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการศึกษาดูงาน
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกมหาวิทยาลัยอย่าง
ต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ไปศึกษาดูงานด้าน
การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อเป็น
การเสริมประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ
การศึกษา นอกจากนี้บุคลากรยังสามารถนำประสบการณ์
ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการศึกษาดูงาน
ดังกล่าวมหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย
ว่าแต่ละคณะ/ศูนย์/สำนัก/สถาบันจะต้องนำบุคลากรของ
หน่วยงานไปศึกษาดูงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และมหาวิทยาลัยควร
จัดเตรียมบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำให้คำปรึกษาการ
ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอกับ
ความต้องการ

1 .3 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านศักยภาพหน่วยปฏิบัติอยู่ในระดับ
เห็นด้วยมาก แต่มีบางประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่

ในระดับต่ำ คือ มหาวิทยาลัยมีระบบสวัสดิการเพื่อให้เกิด
ความร่วมมือในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา
เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาประสบ
ผลสำเร็จ ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยโดยผู้บริหารควรมี
การสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดแก่บุคลากรที่มีความตั้งใจ
ในการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน
ร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหา กล่าวชมเชยที่บุคลากรมีส่วนร่วม
ในการเข้าร่วมกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนนำ
ผลจากการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามาเพื่อ
ประกอบในการพิจารณาความดี ความชอบ ในการเลื่อนขั้น
เงินเดือน การเลื่อนระดับตำแหน่งด้วยความยุติธรรม โปร่งใส
จะทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญของหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติ
ได้รับการชื่นชมจากเพื่อนร่วมงานและมีความสำคัญ
ต่อองค์กร เป็นการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีกำลังใจและ
เกิดความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป
อย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ
บุคลากรของมหาวิทยาลัยควรมีความตั้งใจและกระตือรือร้น
ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษานอกจากนี้
มหาวิทยาลัยควรมีระบบการตรวจสอบสภาพวัสดุ อุปกรณ์ให้
มีสภาพพร้อมใช้งานเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัย
ประสบผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ในที่สุด

1.4 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก แต่มีบางประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น
อยู่ในระดับต่ำ คือ มหาวิทยาลัยมีระบบการคัดเลือกเข้าศึกษา
ต่อในมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำเร็จตามวัตถุประสงค์
มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาใน
มหาวิทยาลัย โดยระบบที่ได้จะต้องขึ้นอยู่กับหลักการที่ว่า
เปิดโอกาสทางการศึกษาและสามารถคัดเลือกคนดี คนเก่งเข้า
มาศึกษาในมหาวิทยาลัย อันจะส่งผลให้เมื่อนักศึกษาเข้ามา
ศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้วจะเป็นทั้งคนดี คนเก่งและมี
ความสุขในการศึกษาในมหาวิทยาลัย

1.5 ผลการวิจัยยืนยันว่า การบริหารจัดการใน
หน่วยปฏิบัติ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระบบการทำงาน
โครงสร้างองค์การ เป็นตัวแปรแฝงของปัจจัยศักยภาพหน่วย
ปฏิบัติที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมาก
ที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำปรับรูปแบบการบริหาร

กระบวนการบริหารจัดการองค์กร พัฒนาผู้บริหารทุกระดับ ให้มีภาวะผู้นำ พัฒนาระบบการทำงานและโครงสร้างองค์กร ที่เอื้อต่อการดำเนินนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์นโยบายได้มากที่สุด

1.6 ผลการวิจัยยืนยันว่า ความสอดคล้องของ แนวปฏิบัติ และมาตรฐานนโยบาย เป็นตัวแปรแฝงของปัจจัย สาระนโยบาย และการพัฒนามุคกลางเป็นตัวแปรแฝงของปัจจัย การสนับสนุนการปฏิบัติ ตัวแปรเหล่านี้ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสำนักรับรองและประกัน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา ในฐานะหน่วยงานควบคุม กำกับนโยบาย ควร สนับสนุนปัจจัยที่ช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติได้จริง ในสถาบันการศึกษา โดยการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนด นโยบายการประกันคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้ หรือแนวทางการ ประเมินการนำนโยบายการประกันคุณภาพไปปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของหน่วยปฏิบัติ และเพื่อให้ผล การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย สามารถพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสู่สากลได้อย่าง ต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรสนับสนุนทุนสำหรับการพัฒนา บุคลากร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ อย่างเพียงพอและ ต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้บุคลากรสามารถนำความรู้ที่ได้รับมา ก่อให้เกิดการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จภายใต้การสนับสนุนที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการ นำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสาระนโยบาย ปัจจัยการสนับสนุน การปฏิบัติ ปัจจัยศักยภาพของหน่วยปฏิบัติ และแต่ละปัจจัย มีความสัมพันธ์ต่อกัน ดังนั้นควรทำการศึกษาระบบการนำ นโยบายไปปฏิบัติในสถานศึกษาระดับอื่นๆ เช่น การศึกษา ขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา รวมถึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของการนำนโยบายด้านอื่นๆ ไปปฏิบัติ

2.2 จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรสังเกตได้มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับผลของการนำ นโยบายไปปฏิบัติ จึงควรมีการนำตัวแปรเหล่านั้นไปศึกษา

ในบริบทอื่น เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ด้านสาธารณสุข หน่วยงานด้านมหาดไทย เพื่อเป็นการ ทดสอบรูปแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ และเป็นการขยายวง การศึกษาด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน มาตรฐานทางวิชาการ คุณลักษณะทางวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอน และผลงานวิชาการผู้สอน ระหว่าง ก่อนและหลังการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.5 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา

2.6 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของนโยบายการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานของ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

2.7 ควรศึกษาและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาของไทยที่หลากหลาย และหลายรูปแบบการจัดการศึกษา

2.8 ควรศึกษารูปแบบหรือวิธีการส่งเสริม กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอกเพื่อการ กำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติของ สถานศึกษา

2.9 ควรศึกษาและพัฒนาระบบและ กลไกส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิต นักศึกษา โดยเฉพาะ องค์การนิสิต นักศึกษาให้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการ ประกันคุณภาพการศึกษาให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

กล้า ทองขาว. (2538). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. ในเอกสาร การสอนนโยบายและแผนหน่วยที่ 3 นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
กล้า ทองขาว. (2534)การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อความรู้หนังสือแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. สาขาวิชาการ บริหารการพัฒนา. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.

- กิตติยา สีออน. (2547). อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา. (2551). คู่มือการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- เก็จนก เอื้อวงศ์. (2547). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและ
ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการ
ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
ประเทศไทยได้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ. ในเอกสาร
ประกอบการสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ประจำปี 2545, ณ โรงแรมดุสิตไฮสแตนดาร์ด รีสอร์ท
เชียงใหม่.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2551). คู่มือการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). การประกัน
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา: กรณีศึกษา
นิวซีแลนด์. ในรายงานการวิจัยของ วิจารย์ พานิช
และคณะ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- จุฑารัตน์ วิทยาขาว. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา: ศึกษากรณีการนำนโยบาย
ไปปฏิบัติในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. (2536). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
สร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายการ
ให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา
สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาโท พศ.ด.(การบริหารการ
พัฒนา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). การวิเคราะห์นโยบาย
สาธารณะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองใบ สุคชารี. (2536)การนำนโยบายของวิทยาลัยครู
ไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัยอิสานใต้.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศึกษบัณฑิต. สาขาวิชาการ
บริหารการพัฒนา สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์,
นภาพรณี หะวานนท์. (2541). การวิจัยแบบมีส่วนร่วม:
กระบวนการวิจัย. ในเอกสารการอบรม การวิจัย
เชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.
- นิศา ชูโต. (2540). กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ:
ทิพย์วิศุทธิ์.
- เกษมณี พ่วงวิจิตร. (2546). การนำนโยบายการ
ประกันคุณภาพการศึกษามาปฏิบัติในหน่วย
การศึกษาของกองทัพเรือกรณีศึกษาโรงเรียน
ดุริยางค์ กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือ
กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชภัฏราชนครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2551). คู่มือการประกัน
คุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์. ฉะเชิงเทรา: งานมาตรฐานและ
ประกันคุณภาพการศึกษา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพการศึกษา: ทุกคน
ทำได้ไม่ยาก (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- รุ่งรัมย์ วิบูลย์ชัย. (2544). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพ
การสอนในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาอุดมศึกษา. คณะ
ครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งเรือง สุขาภิรมย์. (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับ
การนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาบริหาร
การศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- วรงค์ จันทรส. (2532). การบริหารเพื่อการพัฒนาของ
กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิ
สถาบันวิจัยเพื่อการ พัฒนาประเทศไทย.
- วรงค์ จันทรส. (2532). การนำนโยบายไปปฏิบัติ : ตัวแบบ
และคุณค่า. ในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ
เทียนพูน (บรรณาธิการ), การวิจัยเชิงนโยบาย :
รูปลักษณะใหม่ของการกำหนดอนาคต. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- วรงค์ จันทรส. (2548). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะ
ไปปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร. สหายบล็อกและการ
พิมพ์.
- วิทยากร เชียงกูล. (2544). อ้างถึงในเก็จกนก เอื้อวงศ์.
(2547). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและ
ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบ
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2544). การประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา. นนทบุรี : จตุพรดีไซน์
การพิมพ์.
- สุทิศ ประสพศิลป์. (2540). คุณภาพการศึกษากับ
บรรยากาศในสถาบันการศึกษา. วารสาร
สุโขทัยธรรมาธิราช. 10(3).
- สำเริง สานัดถิยะ (2538). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
ผลของการนำนโยบายขยายโอกาส ทง
การศึกษาไปปฏิบัติ ของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อมรศ ศิลาอ่อน. (2545). การประกันคุณภาพการศึกษา.
ในสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (บรรณาธิการ), รวมบทบรรยายพิเศษ
2 ปี สมศ.กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- อาคม ใจแก้ว. (2533)การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ
ความสำเร็จ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต
รัฐประศาสนศาสตร์. สาขาการบริหารการพัฒนา.
คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- อุทุมพร จามรมาร. (2540). ประชากรและการสู่มตัวอย่าง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรพรหม เจนวาทิชยานนท์ และสุวรรณดี มงคลรุ่งเรือง.
(2545, มกราคม - มิถุนายน). การประกันคุณภาพ
การศึกษา. วารสาร มจร. วิชาการ.
- Alexander, E.R. (1985). *From Idea to action: Notes for
a contingency theory of the policy
Implementation process.* In R.
- Alford & R. Friedland (Ed.)Bardach, Eugene. (1980).
*A Practical Guide for Policy Analysis : The
Eightfold Path to more Effective Problem
Solving,*2nd ed. Washington,D.C.: CQ Press.
- Ashworth, A., & Harvey, R.C. (1994). *Assessing
quality in further and higher education.*
San Francisco, CA.: Jossey-Bass
Publishing.
- Berman, P., McLaughlin, M.W., Ingram, H.M., &
Mann, D.E. (1978). *The study of macro
and micro-implementation.* Public Policy.
- Edwards, G.C. III. (1983). *Implementing Public Policy.*
Washington, D.C. : Congressional Quarterly Press.
- Elmore, Richard F. (1979). *Complexity and Control :
What Legislators and Administrators can do
about Implementation.* Public Policy Paper
No.II, Institute of Governmental Research,
University of Washington.
- Etzioni, A. (1964). *Modern Organization.* Englewood
Cliff, N.Y. : Prentice-Hall, Inc.

- Greenwood, R., Hinings, C.R., & Ranson, S. (1975). **Contingency theory and the organization of local authorities: Part one, Differentiation and integration.** Policy and Politics.
- Grindle, Merilee s., ed. (1980). **Politics and Policy Implementation in the Third World.** Princeton : Princeton University Press.
- Gross, Neal, Joseph Giacquinta and Marilyn Bernstein. (1971). **Implementing Organizational Innovation : A Sociological Analysis of Planned Educational.** New York : Basic Book.
- Gunn, Lewis A. (1976). **Policy Analysis for The Real World.** New York : Oxford University Press.
- Gunn, Lewis A. (1978). **Why is Implementation so difficult, Management service in government.**
- Halperin Merton H., and Arnol Kanter eds. (1973). **Reading in American Foreign Policy : A Bureaucratic Perspective.** Boston : Little, Brown.
- Ham, C., & Hill, M. (1993). **The policy process in the modern capitalist state (2nd ed.).** New York: Harvester Wheat Sheaf.
- Hjern, B., & porter, D.O. (1981). **Implementation Structures: A new unit for administrative analysis.** Organization Studies, No.2.
- Iglesias, Gabriel U.,ed. (1976). **Implementation : The Problem of Achieving Results.** Manila, Philippines : EROPA Publication.
- Kerr, D.H. (1976). **The Logic of Policy and Successful Policies, Policy sciences.** Vol.7.
- Levin, Martin A. (1981). **Conditions Contributing to Effective Implementation and Their Limits, Research in Public Policy Analysis and Management.** Vol.3
- Likert, R. (1970). **A technique for the measurement of attitudes.** In G.F. Summers (Ed.) Attitudes measurement. Chicago, IL,: Rand McNall & Company.
- Litwin, G.H., & Burmeister, M.G. (1992). **Climate performance.** Longmeadow, MA.: Purrington Foundation.
- McGregor, O.S., & Dewer, E.M. (1996). **A framework for the dimensions of quality in higher education.** Quality Assurance in Education.
- Paul Berman and Others. (1977). **Federal Programs Supporting Education Change, Vol. II : Factors Affecting Implementation and Continuation.** Santa Monica : Rand Corporation.
- Peter W. Greenwood and Others. (1975). **Federal Programs Supporting Education Change, Vol. III : Factors Affecting Implementation and Continuation.** Santa Monica : Rand Corporation.
- Pressman, F.,& Wildavsky, A. (1973). **Implementation.** Berkeley, CA.: University of California.
- Robert, R.R.1977. **Police Management and Organizational Behavior : A Contingency Approach.** New York : West Publishing Company.
- Rogers, C.R. (1985). **The interpersonal relationship in the facilitation of learning in freedom to learn for the 80's.** Akron, Ohio: Charles Mayer Studios.
- Sabatier, P., & Mazmanian, D. (1986). **The implementation of public policy : A framework of analysis.** Policy Studies Journal. No.8.

- Schultze, Charles L. (1970). **The Role of the Incentives, Penalties, and Rewards in Attaining Effective Policy**, in **Julius Margolis and Robert Haveman**, eds. *Public Expenditures and Policy Analysis*. Chicago : Markham.
- Sorg, James D. (1983). **A Typology of Implementation Behaviors of Street Level Bureaucrats**, *Public Study Review*. Vol.2.
- Van Horn, C.E. (1979). **The Implementation of Intergovernmental Policy**, In **Stuarts. Nagel**. ed. *Policy Studies Review Annual*, Volume1, Beverly Hills, California Sage Publications.
- Walter Williams, (1971). **Implementation Analysis and Assessment Policy Analysis**. Vol.1 No.3.
- Weimer, L.D., & Vining, R.A. (1992). *Policy analysis*. Englewood Cliffs, NJ.: PrenticeHall. **Conceptual Framework**. *Administration & Society*. Vol.6.
- Wildavsky, A. (1984). **Implementation**. Berkeley, CA.: University of California Press.
- Yin, Robert R. (1977). **Production Efficiency Versus Bureaucratic Self-Interest : Two Innovative Processes ?**. *Policy Sciences*.